

Wiadomości Adwokatury 13 grudnia 2019 r.

Petycja w obronie zasady trójpodziału i równowagi władz w Polsce

Naczelna Rada Adwokacka zachęca do wsparcia petycji, w której postuluje natychmiastowe wycofanie projektu zmian ustawy o sądach powszechnych i Sądzie Najwyższym oraz zaniechanie wszelkich prac legislacyjnych godzących w fundamenty ustrojowe Polski.

Petycję można wesprzeć pod adresem internetowym: ([WESPRZYJ PETYCJĘ](#))

Publikujemy treść petycji:

Petycja w obronie zasady trójpodziału i równowagi władz w Polsce

Ustrój i funkcjonowanie władzy publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej oparte są od 1989 roku na zasadzie trójpodziału władzy, w którym władza ustawodawcza, władza wykonawcza i władza sądownicza zachowują względem siebie niezależność i równowagę. Postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej są w tym zakresie jednoznaczne. Dzięki nim Rzeczpospolita Polska zaliczana jest do kręgu państw realizujących zasady demokracji konstytucyjnej.

W ramach systemu rządów prawa sądy są ostatecznym arbitrem w sporach między obywatelem i państwem. Z tych względów, dla ochrony praw i wolności każdego obywatela, Konstytucja wyraża zasady niezawisłości sędziów i niezależności sądów. Naruszenie tych zasad stanowi zamach na prawa i wolności obywatelskie, pozbawia każdego z nas ochrony, pozostawiając bezbronnym w relacjach z władzą publiczną. Naruszenie tych zasad uniemożliwia wymiarowi sprawiedliwości realizację jego konstytucyjnych funkcji, przenosząc sędziów do kategorii urzędników podporządkowanych władzy wykonawczej.

Narastający między władzą ustawodawczą i wykonawczą a władzą sądowniczą konflikt przybiera nieakceptowane społecznie rozmiary. Jego skrajnym przejawem jest poselski projekt ustawy o **zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw** (druk sejmowy nr 69). Stanowi przejaw niedopuszczalnej ingerencji w niezależność sądów i niezawisłość sędziowską. Jest skrajnym zagrożeniem nie tylko dla demokracji w Polsce, ale także dla jej członkostwa w Unii Europejskiej.

Głęboko zaniepokojeni skutkami takich rozwiązań **postulujemy natychmiastowe wycofanie projektu ustawy i zaniechanie wszelkich prac legislacyjnych godzących w fundamenty ustrojowe Polski.**

Czym jest niezależność w wymiarze sprawiedliwości - felieton Prezesa NRA

Czym jest niezależność w wymiarze sprawiedliwości - to tytuł felietonu adw. Jacka Treli, prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, który ukazał się 10 grudnia na łamach

"Rzeczpospolitej".

"Polska stoi w obliczu decyzji kluczowej, bo dotyczącej wyboru pomiędzy byciem w Unii a powolnym, może nawet szybszym niż nam się wydaje, wyjściem z niej." - napisał Prezes NRA.

[\(czytaj felieton\)](#)

Adw. Monika Horna-Cieślak laureatką konkursu „Rising Stars Prawnicy - liderzy jutra 2019”

Adwokat Monika Horna-Cieślak z izby warszawskiej została laureatką konkursu „Rising Stars Prawnicy - liderzy jutra 2019”. Konkurs zorganizowany został po raz ósmy przez Wolters Kluwer i Dziennik Gazetę Prawną.

Adw. Monika Horna-Cieślak specjalizuje się w pomocy prawnej dzieciom maltretowanym, wykorzystywanym seksualnie, współpracuje z fundacją Dajemy Dzieciom Siłę. Jest koordynatorem programu „Wymiar sprawiedliwości przyjazny dziecku”.

Konkurs „Rising Stars Prawnicy - liderzy jutra” organizowany jest przez Wolters Kluwer i Dziennik Gazetę Prawną. Wyróżnia młodych prawników, którzy swoją wiedzą, przedsiębiorczością oraz postawą społeczną realizują najwyższe standardy świadczenia usług prawnych.

Wśród kryteriów, poza wiekiem (konkurs jest skierowany do osób, które nie ukończyły 35. roku życia w dniu 30 września 2018 r.), znalazły się między innymi kreatywność i umiejętność wyczuwania nowych trendów rynkowych, wiedza umiejętność łączenia kariery zawodowej z pracą naukową, działalność pro bono lub społeczna, a także sukcesy osobiste i inne osiągnięcia kandydata.

W Kapitulę konkursu zasiada m.in. adw. Jacek Trela, prezes NRA.

W 2018 roku laureatem konkursu był adwokat Michał Zacharski, w 2017 roku zwyciężczynią konkursu Rising Stars była adwokat Karolina Kuszlewicz, zaś w 2016 - adw. Karolina Schiffter.

Pełna lista laureatów i wyróżnionych na stronie DGP: [\(zobacz wyniki\)](#)

Adw. Andrzej Malicki obronił pracę doktorską

Publiczna obrona pracy doktorskiej adwokata Andrzeja Malickiego, zatytułowanej „Niezawisłość sędziego a niezależność adwokata w procesie”, odbyła się 5 grudnia 2019 r. Praca została napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Sobczaka.

Na obronę przybyli zaproszeni goście, wśród których nie zabrakło rodziny, przyjaciół adw. Malickiego oraz jego dawnych i obecnych współpracowników.

W prezentacji swojej pracy adw. Malicki akcentował rolę adwokata w procesie i wagę jego niezależności. Opisał w jaki sposób brak niezależności adwokata może wpływać na proces i sytuację procesową klienta.

Recenzji pracy doktorskiej dokonał adw. prof. dr hab. Piotr Kardas, odczytano też recenzję profesora Wojciecha Orłowskiego, z Katedry Państwa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie.

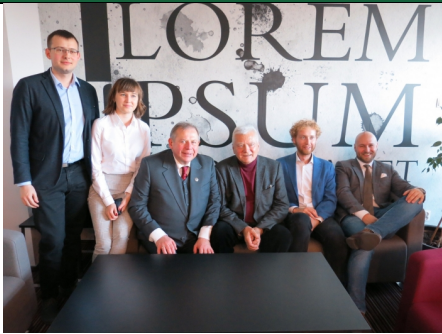
[\(czytaj recenzję adw. prof. dr. hab. Piotra Kardasa\)](#)

[\(czytaj opinię prof. Wojciecha Orłowskiego\)](#)

Po naradzie Komisja jednogłośnie przyjęła pracę i złożyła wniosek o nadanie adw. Andrzejowi Malickiemu tytułu naukowego doktora nauk społecznych w zakresie prawa.

Serdecznie gratulujemy adwokatowi doktorowi Andrzejowi Malickiemu.

Ankieta - badania naukowe nt. zmian na rynku usług prawnych

Zapraszamy do udziału w ankiecie przygotowanej na potrzeby badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim. Pytania dotyczą stanu wykorzystania technologii informatycznych (przez prawników) i zmian zachodzących na rynku usług prawnych w Polsce.

Ankieta zawiera 14 pytań, na jej wypełnienie potrzeba ok. 10 minut.

Ankieta ma charakter anonimowy, a przekazywane informacje będą traktowane jako poufne i zostaną wykorzystane do analiz statystycznych. Uczestnictwo jest całkowicie dobrowolne. Na każdym etapie można zrezygnować z udziału bez podania wyjaśnień.

[\(link do ankiety\)](#)

Adw. dr Karolina Mania, Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Webinarium 19 grudnia: prawo do korzystania z pomocy tłumacza w postępowaniu karnym

Prawo do korzystania z pomocy tłumacza w postępowaniu karnym będzie tematem kolejnego webinarium 19 grudnia 2019 r.

Prowadzącą seminarium będzie Gillian Mawdsley. Czas trwania: ok. 50 minut. Webinarium jest bezpłatne i prowadzone w języku angielskim.

Zapisy online: manager@netpralat.eu

([czytaj szczegóły](#))

NETPRALAT This project is funded by the European Union's Justice Programme (2014-2020)

WEBINAR: "Interpreting – Issues for the Accused in the police station and court"

By: **Mrs. Gillian Mawdsley, Law Society of Scotland, Criminal Law Committee**

Date: Thursday 19th December
Time: 10:30 a.m. (9:30 a.m. UK)
Free webinar, enrolment needed, contact: manager@netpralat.eu

organized by:

 Irīdia

Prawo & Mediacja - międzynarodowa konferencja naukowa odbyła się w Białymstoku

Prawo & mediacja to tytuł międzynarodowej konferencji, która odbyła się w dniach 6-7 grudnia w Białymstoku. Przed wydarzeniem ukonstytuowała się Rada Konsultacyjna Centrum Mediacji przy NRA.

Podczas konferencji podpisano porozumienie na rzecz promowania alternatywnych form rozwiązywania sporów, w tym szczególnie mediacji. Dokument sygnowali: adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, dziekan ORA w Białymstoku, Witold Karczewski, prezes Izby Handlowo-Przemysłowej w Białymstoku, prof. UwB dr hab. Mariusz Popławski, dziekan Wydziału Prawa oraz r.pr. Przemysław Ślepowroński, wicedziekan okręgowej izby radców prawnych w Białymstoku.

Adw. dr Zemke-Górecka podkreśliła, że porozumienie ułatwi współpracę przy działaniach mających upowszechniać wiedzę o formach polubownego rozwiązywania sporów i umacniania ich, jako metod sprzyjających kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego i społeczno-gospodarczemu rozwojowi naszego kraju.

Rada Konsultacyjna Centrum Mediacji ukonstytuowała się 6 grudnia, akty powołania członkom Rady wręczali adw. Jacek Trela, prezes NRA oraz adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, prezes Centrum Mediacji przy NRA. Wiceprezesem Centrum Mediacji został mianowany adw. Cezary Rogula z izby krakowskiej.

W skład Rady Konsultacyjnej wchodzi koordynatorzy centrów mediacji przy izbach adwokackich, powoływanych przez okręgowe rady adwokackie (w przypadku braku centrum koordynatorem jest osoba wyznaczona przez dziekana okręgowej rady adwokackiej) oraz do 8 członków Centrum powoływanych i odwoływanych na wniosek prezesa Centrum przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej na czas trwania kadencji prezesa.

Do kompetencji Rady należy wyznaczanie kierunków rozwoju i czuwanie nad działaniami Centrum. Po ukonstytuowaniu się Rady, odbyła się jej pierwsza narada.

Konferencja „Prawo & Mediacja” odbyła się na Uniwersytecie Białostockim.

Adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, honorowy patron wydarzenia, podkreślił, że widzi w mediacji przyszłość wymiaru sprawiedliwości. Podziękował adw. dr Zemke-Góreckiej za zorganizowanie konferencji i za działania w Centrum mediacji przy NRA, dodając, że to dzięki niej dostrzegł przyszłość zawodu prawników w mediacji. Procedury sądowe, mimo ostatnich zmian, nie skracają się, koszty postępowań rosną, zatem mediacja jako metoda stosunkowo szybka i tańsza jest rozwiązaniem. Dlatego Adwokatura kładzie nacisk na powstawanie centrów mediacji przy każdej izbie adwokackiej.

Korzystając z obecności wiceministra sprawiedliwości dr. Marcina Romanowskiego, Prezes NRA przypomniał o pracach Społecznej Komisji Kodyfikacyjnej, której przewodniczy prof. Wojciech Popiołek, a która powstała jako efekt Kongresu Prawników Polskich. Komisja ta m.in. opracowała projekt o obowiązkowej mediacji w sprawach gospodarczych. Adw. Trela poddał pod uwagę ministerstwa sprawiedliwości ten projekt. Zaapelował też do wiceministra Romanowskiego o zaproszenie prawników – adwokatów i radców prawnych do konsultacji przy pracach nad certyfikacją mediatorów.

Wiceminister sprawiedliwości dr Marcin Romanowski mówił z kolei o wzroście zainteresowania mediacją – wzrosła zarówno liczba spraw kierowanych do mediacji, jak i jej skuteczność. Zapewnił, że ministerstwo sprawiedliwości ma na celu promowanie mediacji, wspieranie mediatorów i ośrodków mediacyjnych. We wszystkich województwach powstały już centra arbitrażu i mediacji. Trwają prace nad wprowadzeniem mediacji do zakładów karnych – mediacje mają obejmować osadzonych i osoby przez nich skrzywdzone oraz osadzonych i lokalne społeczności, do których skazany ma wrócić po odbyciu kary. Jest już także projekt mediacji w sprawach rodzinnych i przedrozwodowych. Minister przypomniał również, że od 1 stycznia 2020 r. w nieodpłatnych punktach pomocy prawnej dyżuować będą również mediatorzy.

Adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, prezes Centrum Mediacji i dziekan ORA w Białymstoku, przedstawiła wiceprezesa Centrum adw. Cezarego Regulę. Podziękowała Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej za wspieranie rozwoju Centrum Mediacji. Z kolei adw. Rogula powitał zagranicznych gości w języku angielskim, dziękując im za przybycie i dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Zebranych witali również prof. UwB dr hab. Mariusz Popławski, dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz Witold Karczewski, Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku.

Dwudniowa konferencja składała się z trzech paneli i była transmitowana za pośrednictwem YouTube.

Moderatorką pierwszego panelu była adw. dr Agnieszka- Zemke-Górecka. Wystąpienia poświęcone były umiejętnościom miękkim – słuchaniu stron, zarządzaniu i „wentylowaniu” emocji, budowaniu autorytetu mediatora, promowaniu mediacji i edukowaniu społeczeństwa o korzyściach wynikających z alternatywnych form rozwiązywania sporów.

Paneliści zastanawiali się również czy prawo pomaga czy przeszkadza w mediacjach. Mediator Michał Chmay, prawnik, psycholog i biegły sądowy podkreślał potrzebę standaryzacji i certyfikacji pracy

mediatorów. Jego zdaniem, mediacja, by była skuteczna, musi być skodyfikowana. Beneficjentem takiej spójnej formy mediacji będzie – zdaniem Michała Chmaja – system wymiaru sprawiedliwości oraz sami mediatorzy, a ranga mediacji będzie rosła. „Mapa do profesjonalizacji mediacji ma kształt paragrafu” – podkreślił Chmaj.

W pierwszym panelu wystąpili: dr Ewa Kosowska-Korniak, dyrektor wojewódzkiego Centrum Arbitrażu i Mediacji w Opolu,

Dorota Kamieniecka, prezes Zarządu Stowarzyszenia Mediatorów Cywilnych, mediator Marcin Szargiej, Magda Bellwon i Witold Karczewski.

Drugi dzień Konferencji składał się z dwóch paneli.

W pierwszym, którego moderatorem był adw. Cezary Rogula, wystąpili goście zagraniczni. W prelekcjach podkreślali znaczenie słuchania stron oraz konieczność szanowania emocji, które muszą wybrzmieć, by spór mógł doczekać się rozwiązania. Mówiono także o takich narzędziach w pracy mediatora, jak szczerłość, akceptacja, przebaczenie i umiejętność formułowania zdań tak, by nie miały negatywnego wydźwięku. Prelegenci opowiadali też o systemach działania mediacji w Portugalii i we Włoszech. Omawiano również wykorzystanie internetu w prowadzeniu mediacji w przypadku osób, które są starsze lub niepełnosprawne i nie mogą opuszczać domu a także o trudnościach mediacji w miejscach pracy, gdy stronami są pracownik-pracodawca lub pracodawca – związek zawodowy. Podkreślano konieczność zakończenia mediacji tak, by osoby zawierające ugodę mogły potem jeszcze współpracować.

W panelu wystąpili: Mary Lou Bryant Frank i Kenneth Frank z USA, Thomas Gaultier z Portugalii, Bie Heyninck z Belgii, Raffaella Pilri z Włoch, dr Kimberley Schreiber z USA i prof. Charles Szymański (USA i Litwa).

Moderatorem ostatniego panelu, był sędzia Sądu Rejonowego w Białymstoku, Tomasz Kałużny.

W prelekcjach poruszano temat wynagrodzenia mediatorów, sposobu rozliczania ich pracy. Po zmianie przepisów, mediatorzy pobierają wynagrodzenie od stron, co nierzadko wiąże się z negocjowaniem ze stroną, z którą wcześniej prowadził mediację. Zwracano uwagę na luki prawne w przepisach o wynagrodzeniu mediatorów. Mówiono także o umowach o mediację i umowach mediatorskiej oraz o ważnej kwestii ubezpieczenia mediatora, które powinno być obowiązkowe. Omawiano też zmiany dotyczące mediacji w nowelizacji kpc oraz o mediacjach w odpowiedzialności dyscyplinarnej lekarzy – gdzie mediatorem może być wyłącznie lekarz o dużym autorytecie.

Aplikantka notarialna Agnieszka Góra mówiła o działającej w Łomży i Warszawie Klinice Mediacji. To nowa forma angażowania młodych ludzi w mediację. Studenci prawa, jako wolontariusze, dyżurują na korytarzach sądowych. Jeśli sędzia uzna, że sprawa nadaje się do mediacji, zachęca strony do zasięgnięcia informacji o tej formie rozwiązania sporu. Młodzi mediatorzy z Kliniki Mediacji mają za sobą 40 godzin szkolenia i pół roku pracy w grupie. Na korytarzach sądowych dyżurują w parach.

Adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, prezes Centrum Mediacji, podkreślała, że nie istnieje model pracy prawnika idealny dla mediacji. Ważne są umiejętności miękkie, dobra komunikacja ze stronami, wyjaśnianie zasad mediacji i jej skutków. Podkreślała też, że mediator nie może zapominać o pełnomocnikach stron. Nawet jeśli pełnomocnik nie uczestniczy w spotkaniu stron, powinien być powiadamiany o kolejnych etapach procesu mediacyjnego. Zaznaczyła również znaczenie odpowiednich zapisów dotyczących mediacji w kodeksach etyki zawodu prawników.

W ostatnim panelu głos zabrali także: dr Tomasz Antoszek, prawnik, mediator i psycholog, dr Arkadiusz Bieliński z Wydziału Prawa uniwersytetu w Białymstoku, adw. dr Maria Kierska, adw. Cezary Rogula, prof. dr hab. Joanna Salachna, ssr Aleksandra Rusin-Batko z ministerstwa sprawiedliwości, Paulina Tomaszewska z Naczelnej Izby Lekarskiej.

W ramach Konferencji 8 grudnia odbyły się warsztaty nt. mediacji.

Sukces Centrum Mediacji przy NRA na międzynarodowym turnieju mediacyjnym

Pierwszy międzynarodowy turniej negocjacyjny INADR Mediate'19 odbył się 8-12 grudnia 2019 roku na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Drużyna Centrum Mediacji

przy NRA, stworzona wspólnie z reprezentantką Uniwersity of Georgia, zajęła najwyższe miejsca w różnych kategoriach konkursowych.

Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej było bardzo mocno zaangażowane w turniej – nie tylko pod względem organizacyjnym, ale także merytorycznym.

Turniej polega na przeprowadzeniu symulacji mediacji pomiędzy dwiema drużynami negocjatorów, z dwoma ko-mediatorami z kolejnych dwóch drużyn. Uczestnikami mogą być, poza studentami prawa, także prawnicy posiadający nie więcej niż dwa lata doświadczenia zawodowego, w tym aplikanci adwokaccy. Zadania tego podjęły się apl.adw. Estera Derda oraz apl. adw. Karolina Gnysińska z Izby Wielkopolskiej i wspólnie z panią Mari Sharadze z Gruzji stworzyły Drużynę Centrum Mediacji przy NRA, stając w szranki z dziewięcioma innymi drużynami z całego świata.

Szczególnie miło jest nam poinformować, że panie Mari Sharadze i Karolina Gnysińska zajęły pierwsze miejsce w kategorii Best Advocate/Client Pair, drugie miejsce w kategorii Best Advocate/Client Team oraz trzecie miejsce Best Mediator Team.

Poza zmaganiem uczestników, wiceprezes Centrum Mediacji adw. Cezary Rogula uczestniczył w panelu dyskusyjnym nt. mediacji obligatoryjnej jako jeden z ekspertów z m.in. Polski, Grecji, Gruzji, Litwy i USA. Cezary Rogula był także sędzią konkursowym we wszystkich rundach eliminacyjnych, a napisany przez niego stan faktyczny był podstawą rozgrywek finałowych.

Otwarcie roku prawniczego w Paryżu - relacja

W Pałacu Sprawiedliwości w Paryżu 29 listopada 2019 r. odbyła się ceremonia Solennelle Rentrée du Barreau de Paris 2019.

Coroczne wydarzenie ma charakter otwarcia roku prawniczego oraz przedstawienie sprawozdania za kończący się okres. Uczestniczą w nim przedstawiciele Adwokatury Paryskiej oraz goście zagraniczni. Naczelną Radę Adwokacką reprezentował adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej. Spotkanie rozpoczęło się uroczystym przemarszem uczestników z siedziby Paryskiej Rady Adwokackiej do Pałacu Sprawiedliwości. Prawnicy w większości byli ubrani w togi adwokackie. Na schodach Pałacu Sprawiedliwości uczestnikom ceremonii zrobiono pamiątkowe zdjęcie.

Zasadniczym programem spotkania były wystąpienia dziekan Izby Paryskiej - adw. Marie-Aimée Peyron oraz wicedziekana - adw. Basila Adera. Głos zabrali również sekretarze konferencji i zaproszeni goście - między innymi: Gerard Larcher, Przewodniczący Senatu Republiki Francuskiej, Nicole Belloubet, Strażnik Pieczęci i Minister Sprawiedliwości Republiki Francuskiej i Anne Hidalgo, Mer Paryża. Jednym z istotnych motywów wystąpień były kwestie związane z planowaną przez rząd francuski reformą systemu emerytalnego, która to reforma zdaniem przedstawicieli adwokatury jest szkodliwa dla samorządu i środowiska adwokackiego.

Tego dnia do Paryża przybyły 73 delegacje zagraniczne, a w ceremonii, jak i w spotkaniach towarzyszących uczestniczyło 110 aktualnych i poprzednio pełniących funkcje prezydentów organizacji adwokackich i prawniczych, prezesów samorządów i dziekanów izb adwokackich.

Z Polski w uroczystościach uczestniczyli obok adw. Sławomira Ciemnego, przedstawiciele Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie: adw. Mikołaj Pietrzak, Dziekan ORA i adw. Aleksandra Stępniewska z Komisji ORA ds. współpracy z zagranicą, a także radca prawny Maria Ślęzak, była Prezes CCBE.

Podczas uroczystości adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan ORA w Warszawie, został uhonorowany odznaczeniami Adwokatury Paryskiej. Wręczono mu wyróżnienie Prix du Secrétaire de la Conférence oraz medal Adwokatury Paryskiej. Dziekana stołecznej rady wyróżniono za jego pracę na rzecz obrony praw i wolności obywatelskich, a także obrony demokratycznego państwa prawa.

Dzień wcześniej na jednej z konferencji, która miała miejsce w ramach tegorocznego spotkania w Paryżu, mecenas Pietrzak miał wystąpienie dotyczące aktualnego stanu przestrzegania praw i wolności w Polsce. Warto dodać, że z inicjatywy Dziekana ORA w Warszawie doszło do podpisania trójstronnego porozumienia między Dziekanami Izby Paryskiej, Izby Warszawskiej oraz Stowarzyszenia Adwokatury Niemieckiej. Przedmiotem porozumienia jest zacieśnienie współpracy między adwokatami - sygnatariuszami porozumienia w celu ochrony zasad i wartości leżących u podstaw państwa prawa.

Zwieńczeniem piątkowych uroczystości Adwokatury paryskiej była uroczysta kolacja w siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Francuskiej. Wieczorne spotkanie było dodatkową okazją do rozmów z przedstawicielami zagranicznych środowisk adwokackich.

„Mowa bez nienawiści” - relacja z konferencji we Wrocławiu

Konferencja pt. „Mowa bez nienawiści”, odbyła się 16 listopada 2019 r. we Wrocławiu. Organizatorami byli Naczelna Rada Adwokacka z Komisją Praw Człowieka przy NRA i Okręgową Radą Adwokacką w Poznaniu.

Uczestników konferencji powitali: adw. Krystyna Burska, przewodnicząca Komisji Praw Człowieka przy ORA we Wrocławiu oraz członkini KPCz przy NRA i adw. Maciej Loga, wiceprzewodniczący KPCz przy NRA.

Adw. Krystyna Burska wskazała, że podczas konferencji będzie mowa o tym, na czym polega i jak jest niebezpieczna mowa nienawiści oraz jak bardzo potrzebne jest obecnie propagowanie wiedzy o niebezpiecznych skutkach, a także o metodach jej zwalczania. Zaznaczyła też, jak ważną rzeczą jest uświadomienie społeczeństwu, szczególnie przez środowiska prawnicze, że bierna postawa i brak wsparcia dla ofiar mowy nienawiści sprzyjają szerzeniu się tego zjawiska. Pani Mecenas z satysfakcją skonstatowała, że obecność na konferencji przedstawicieli różnych zawodów, nie tylko prawniczych instytucji i organizacji pozarządowych wskazuje na to, że adwokatura nie pozostaje sama w realizacji obowiązku propagowania wiedzy o mechanizmach i skutkach hejtu, a także o metodach przeciwdziałania mu.

Wykład otwierający konferencję wygłosił **Wojciech Hermeliński, sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku**, który w swoim wystąpieniu omówił m.in. konstytucyjne zasady płynące z art. 31, 54 i 13 Konstytucji RP, odwołał się też do art. 11 i 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Wskazał na szereg istotnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (m.in. wyrok z 25 lutego 2014 r. w sprawie SK 65/12, Wyrok TK z 6 października 2015 r. SK 54/13, Postanowienie TK z 6 kwietnia 2011 r. Pp 1/10) i Sądu Najwyższego (postanowienie z 5 lutego 2007 r., sygn. akt IV KK 406/06 (OSNwSK nr 1/2007, poz. 367) odwołujących się do pojęcia „nienawiści” i „nawoływania do nienawiści”. Zwrócił przy tym uwagę na to, że obecnie nie istnieje ustawowa definicja mowy

nienawiści, a przestępstwo, które potocznie określa się tym mianem, rekonstruowane jest, między innymi, w oparciu o przepisy art. 119 § 1 (w zakresie stosowania groźby karalnej ze względu na rasę, pochodzenie narodowe lub etniczne, wyznanie bądź bezwyznaniowość i – wyjątkowo - przynależność polityczną), art. 256 § 1 (w zakresie publicznego nawoływania do nienawiści z powodu rasy, pochodzenia narodowego lub etnicznego, wyznania bądź bezwyznaniowości) czy art. 257 Kodeksu karnego (w zakresie publicznego znieważenia z powodu ww. cech).

Sędzia Hermeliński podzielił troskę Rzecznika Praw Obywatelskich, wyrażoną w liście skierowanym w styczniu 2019 roku do Prokuratora Generalnego, w którym stwierdził: „jako Rzecznik Praw Obywatelskich, a także uczestnik i obserwator debaty publicznej, z niepokojem odnotowuję zmiany, jakim w ostatnich latach ulega język używany w tej debacie. Język ten, a wraz z nim wyrażane opinie, coraz mniej miejsca pozostawiają na dialog, stają się za to bardziej radykalne, a często ulegają niebezpiecznej brutalizacji.” Odwołał się też do stanowiska RPO w piśmie do premiera wystosowanym 19 lutego 2019 r. w którym Rzecznik podkreśla, że jedyną adekwatną odpowiedzią na język nienawiści i związane z nim zagrożenia dla demokratycznego i pluralistycznego społeczeństwa jest stworzenie kompleksowej strategii przeciwdziałania mowie nienawiści w przestrzeni publicznej.

Pan Sędzia zgodził się też z Rzecznikiem, że warto wprowadzić do Kodeksu Karnego definicję tego przestępstwa, co byłoby ułatwieniem dla organów ścigania i sądów, przy czym inspiracją dla ustawowej definicji mowy nienawiści powinna być definicja zaproponowana przez Komitet Rady Ministrów Rady Europy w rekomendacji nr R 97 (20). Zgodnie z tą rekomendacją, za mowę nienawiści powinna zostać uznana każda forma wypowiedzi, która rozpowszechnia, podżega, propaguje lub usprawiedliwia nienawiść rasową, ksenofobię, antysemityzm lub inne formy nienawiści oparte na nietolerancji, włączając w to nietolerancję wyrażaną w formie agresywnego nacjonalizmu lub etnocentryzmu, dyskryminacji lub wrogości wobec mniejszości lub osób wywodzących się ze społeczności imigrantów.

Zgodził się też, że inicjatywa ustawodawcza powinna zmierzać do zmiany art. 119 § 1, art. 256 § 1 i art. 257 Kodeksu karnego w taki sposób, aby przestępstwa motywowane uprzedzeniami również na innym tle niż rasa, pochodzenie narodowe lub etniczne, wyznanie i bezwyznaniowość, były ścigane z urzędu i karane jako kwalifikowana forma zachowań przestępczych. Z kolei obowiązek ujawniania motywów działania sprawcy oraz stosowania surowszych kar powinien zostać rozszerzony również na przestępstwa motywowane nienawiścią, popełniane ze względu na takie przesłanki dyskryminacyjne, jak niepełnosprawność, wiek, orientacja seksualna i tożsamość płciowa.

Pan sędzia przypomniał, że krajowe porządki prawne i europejski porządek prawny zawierają mechanizmy i gwarancje realizacji zasady równości i zakazu dyskryminacji, zarówno na płaszczyźnie stanowienia prawa, jak i jego stosowania. Najważniejszą rolę jego zdaniem odgrywa orzecznictwo ETPCz, ale także działalność Europejskiej Komisji Przeciwdziałania Rasizmowi i Nietolerancji, powołanego w 1993 r. organu Rady Europy, którego zadaniem jest monitorowanie zjawisk rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu, nietolerancji i dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie narodowe lub etniczne, kolor skóry itp.

W pierwszym panelu wystąpiła **radca prawny Karolina Kędziora z Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego**, która mówiła o przejawach mowy nienawiści w zatrudnieniu i usługach oraz cywilnoprawnej ochronie pokrzywdzonych w praktyce orzeczniczej. Podzieliła się doświadczeniem płynącym z procesów prowadzonych przez PTPA na rzecz ofiar mowy nienawiści i dyskryminacji z wykorzystaniem przepisów Konstytucji, Kodeksu pracy, czy ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego Traktowania. Zwróciła szczególną uwagę na utrzymującą się niską świadomość prawną osób, których prawa są chronione w/w ustawami na statystyki sądowe, które wykazują wciąż niedostateczne wykorzystanie w praktyce zawartych w nich regulacji nie tylko przez same ofiary, ale też pełnomocników procesowych i sędziów sądów powszechnych. Konkludując wskazała na potrzebę edukacji społeczeństwa w tym zakresie, także przez działania pro bono adwokatów i radców prawnych, które

powoli zaczynają przynosić pozytywne efekty.

Kolejne wystąpienie miał **Marcin Sośniak, naczelnik Wydziału Prawa Migrantów i Mniejszości Narodowych w Zespole ds. Równego Traktowania BRPO**, który przedstawił zjawisko mowy nienawiści z perspektywy RPO. Rzecznik Praw Obywatelskich, jako uczestnik i obserwator debaty publicznej, dostrzega niepokojące zmiany, jakim w ostatnich latach ulega język debaty. Język ten, a wraz z nim wyrażane opinie, coraz mniej miejsca pozostawiają na dialog, stają się za to bardziej radykalne, a często ulegają niebezpiecznej brutalizacji. Godność człowieka, która do niedawna wyznaczała oczywistą granicę wolności wypowiedzi, zdaje się tracić na znaczeniu, podobnie, jak siła argumentu używanego w publicznej dyskusji. Coraz częściej celem wypowiedzi, dzięki mediom i Internetowi docierającym do szerszej publiczności, nie jest wymiana argumentów, lecz wywołanie emocji, poniżenie, ukazanie osoby lub całej społeczności w negatywnym świetle, wywołanie u odbiorców uczucia niechęci czy wrogości wobec osoby, grupy osób lub poglądu określanych jako inne bądź obce. Towarzyszy temu opisywane w badaniach socjologicznych zjawisko desensytyzacji, czyli zmniejszania się wrażliwości społecznej na negatywne treści obecne w przestrzeni publicznej. W konsekwencji, im więcej nienawistnych wypowiedzi pojawia się w przestrzeni, z tym większą obojętnością się one spotykają. To niepokojące zjawisko ma swoje dalsze konsekwencje – jak pokazują badania, dorośli i młodzi mieszkańcy Polski przez częsty kontakt z mową nienawiści w mediach i sytuacjach życia codziennego, są bardziej skłonni sami ją stosować. Wskazuje się również, że ludzie – zwłaszcza młodzi – stykający się z mową nienawiści stają się bardziej skorzy do naruszania także innych zasad współżycia społecznego, a nawet deklarują większą gotowość do stosowania przemocy.

Z problemem mowy nienawiści, a także wzrastającej aktywności środowisk i organizacji, które w swojej działalności odwołują się do ideologii głoszących nienawiść i pogardę dla ludzi innych narodowości, pochodzenia etnicznego czy wyznania, mierzy się obecnie cała Europa. Skala tego zjawiska przedstawiona została między innymi w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie wzrostu liczby neofaszystowskich aktów przemocy w Europie (2018/2869(RSP))[3]. Dokument ten otwiera lista zdarzeń i incydentów z ostatnich lat, w których do głosu dochodziła często tragiczna w skutkach nienawiść. Niestety, wśród podanych przykładów znalazł się także Marsz Niepodległości, który przeszedł ulicami Warszawy w dniu 11 listopada 2017 r. Parlament przywołał w rezolucji treść jednego z banerów niesionych przez uczestników Marszu: *biała Europa braterskich narodów*. Obecność tego i podobnych haseł podczas obchodów Święta Niepodległości już wówczas powinna skłonić władze, autorytety publiczne i społeczeństwo obywatelskie do wspólnej refleksji i wyrażenia jednoznacznego sprzeciwu wobec stosowania mowy nienawiści w przestrzeni publicznej. O to między innymi apeluje w swojej rezolucji Parlament Europejski, wzywając państwa członkowskie do stanowczego potępienia i karania przestępstw z nienawiści oraz do pełnej współpracy organów ścigania i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w walce z faszyzmem, rasizmem, ksenofobią i innymi formami nietolerancji.

Podobne apele wielokrotnie ogłaszane były przez instytucje Rady Europy. W dniu 30 października 1997 r. Komitet Ministrów Rady Europy przyjął rekomendację nr R 97(20), w której podkreślił, że szczególna odpowiedzialność za powstrzymanie wypowiedzi podżegających do nienawiści rasowej, ksenofobii, antysemityzmu spoczywa na rządach, władzach i instytucjach publicznych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Zdaniem Komitetu, konieczne jest ustanowienie lub utrzymanie solidnych ram prawnych dotyczących mowy nienawiści, dzięki którym organy administracyjne i sądownicze mogłyby godzić wolności słowa z godnością człowieka. W tym celu rządy państw członkowskich powinny przeanalizować możliwe sposoby zwiększenia skuteczności istniejącego prawa i praktyki prawnej w tej sferze, określić odpowiednie ramy prawne dla nowych mediów i usług komunikacyjnych, a także zwiększyć świadomość obywatelską na temat przepisów wprowadzających karalność mowy nienawiści. Komitet podjął przy tym próbę zdefiniowania tego zjawiska: za mowę nienawiści uznał wszelkie formy wypowiedzi, które szerzą, propagują czy usprawiedliwiają nienawiść rasową, ksenofobię, antysemityzm oraz inne formy nietolerancji (np. agresywny nacjonalizm czy etnocentryzm, wrogość wobec migrantów itp.), lub też osłabiają bezpieczeństwo demokratyczne, spójność kulturową oraz pluralizm. Sama rezolucja, podobnie, jak

zapropnowana definicja, do dziś nie straciły na aktualności.

W tym kontekście wspomnieć też warto o dorobku Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI), która w zaleceniu nr 7 na temat ogólnej polityki w sprawie prawodawstwa krajowego dotyczącego zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej, przyjętym w dniu 13 grudnia 2002 r. a następnie zmienionym 7 grudnia 2017 r., podkreśliła, że właściwym, choć nie jedynym środkiem zwalczania rasizmu i dyskryminacji jest zintegrowane ustawodawstwo, obejmujące swoim zakresem przepisy wszystkich gałęzi prawa. Zgodnie zaś z zaleceniem nr 15 dotyczącym ogólnej polityki w sprawie zwalczania mowy nienawiści, przyjętym przez ECRI w dniu 8 grudnia 2015 r., do skutecznej walki z mową nienawiści niezbędne jest też właściwe zidentyfikowanie warunków, które sprzyjają temu zjawisku, a następnie ich usunięcie. Wszystkie podejmowane w tym kierunku działania wymagają, poza zaangażowaniem podmiotów sektora publicznego, także współpracy sektora prywatnego i pozarządowego.

Mowa nienawiści powinna być postrzegana jako jedno z najpoważniejszych współczesnych zagrożeń związanych z poszanowaniem praw człowieka. Obowiązkiem władz publicznych jest natomiast zażegnanie tego zagrożenia i dążenie do rzeczywistej realizacji koncepcji demokratycznego społeczeństwa, wolnego od nienawiści i dyskryminacji. Cel ten można osiągnąć wyłącznie dzięki odpowiedniej, kompleksowej strategii, zintegrowanemu ustawodawstwu i zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz podmiotów sfery prywatnej. O opracowanie takiej kompleksowej strategii Rzecznik Praw Obywatelskich zaapelował do Prezesa Rady Ministrów w wystąpieniu z dnia 19 lutego 2019 r., przedstawiając przy tym 20 konkretnych rekomendacji, których wdrożenie mogłoby przyczynić się do ograniczenia zjawiska mowy nienawiści. Niestety, jak dotąd, rekomendacje te pozostały bez odpowiedzi.

Profesor Bogusław Bednarek z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego w swoim barwnym wystąpieniu zajął się kwestią roli inwektywy w literaturze na przestrzeni dziejów z punktu widzenia językoznawcy. Przedstawił wiele dowodów zastosowania inwektywy, jako nieodłącznego elementu dyskursu, szczególnie politycznego, począwszy od starożytności, po czasy współczesne. Wskazał, że inwektywa, w odróżnieniu od mowy nienawiści, nacechowanej agresją, może niekiedy służyć ubarwieniu wypowiedzi, podkreślenia emocji, ośmieszeniu rozmówcy, czy przeciwnika.

Pani radca prawny Magda Krzyżanowska-Mierzewska, była kierownik wydziału w Kancelarii Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu przedstawiła orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w odniesieniu do granic swobody wypowiedzi gwarantowanych Europejską Konwencją Praw Człowieka.

Przypomniała, że wolność wyrażania opinii, gwarantowana przez art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, nie jest prawem nieograniczonym. Korzystanie z niej może podlegać ograniczeniom nałożonym przez władze publiczne na zasadach podobnych jak prawo do poszanowania dla życia prywatnego i rodzinnego, wolność religijna czy wolność zgromadzeń (art. 8, 9 i 11 Konwencji). Wszelkie ograniczenia muszą jednak spełniać warunki przewidziane wprost w tekście Konwencji: być przewidziane przez prawo, odpowiadać uprawnionemu celowi oraz być „niezbędne w społeczeństwie demokratycznym”. Struktura art. 8 -11 Konwencji gwarantujących te prawa na gruncie polskiego systemu prawa koresponduje zatem z treścią art. 31 Konstytucji Rzeczypospolitej.

Ograniczenia nie mogą naruszać istoty wolności i praw. W sytuacji konfliktu między, z jednej strony, swobodą wypowiedzi a innymi prawami gwarantowanymi przez Konwencję orzecznictwo ETPCz dokonuje ważenia konkurujących ze sobą na tle okoliczności sprawy interesów i racji. Taki sam obowiązek spoczywa na sądach krajowych w sprawach dotyczących swobody wypowiedzi, która może naruszać prawo do poszanowania prywatności, wizerunku lub reputacji.

W drugim panelu wystąpili:

Sędzia SO we Wrocławiu Artur Kosmała, wiceprezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu i koordynator do spraw współpracy międzynarodowej i praw człowieka w sprawach karnych, który przedstawił słuchaczom obowiązujące regulacje zawarte w kodeksie karnym penalizujące przestępstwa na tle mowy nienawiści i wybrane sprawy karne, rozstrzygane przez sądy wrocławskie, dotyczące tych przestępstw. Pan Sędzia zauważył, że liczba takich spraw w Okręgu Wrocławskim jest śladowa, co może się wiązać z brakiem świadomości pokrzywdzonych i niewystarczającą edukacją społeczną w tym zakresie.

Kolejną prelegentką była **sędzia Dorota Stawicka-Moryc**, sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział II Cywilny Odwoławczy, koordynator do spraw Mediacji przy SO we Wrocławiu. Skoncentrowała się na zagadnieniach związanych z uwrażliwianiem młodzieży na zjawisko mowy nienawiści w środowiskach szkolnych i pozaszkolnych, i różne przejawy dyskryminacji, w tym w Internecie, na forach społecznościowych i komunikacji elektronicznej, w ramach programów edukacyjnych realizowanych z inicjatywy sędziów Sądu Okręgowego. Poruszyła także potrzebę podnoszenia świadomości prawnej uczestników sporów sądowych i pozasądowych poprzez umiejętne prowadzenie mediacji przez mediatorów i propagowanie zasad komunikowania się z zachowaniem wzajemnego szacunku i tolerancji przez pełnomocników procesowych stron. W tej materii jest jeszcze wiele do zrobienia, co wymaga edukacji społeczeństwa od podstaw.

Adw. Anna Wilińska-Zelek mówiła o roli samoregulacji i współregulacji w przeciwdziałaniu mowie nienawiści stawiając kluczowe pytanie, czy stanowią one fikcję, czy też są realnym instrumentem oddziaływania. Pani Mecenas zwróciła uwagę na potencjał tkwiący w regulacjach tworzonych przez podmioty działające w sektorze mediów elektronicznych. Wiele z nich jest żywo zainteresowanych podejmowaniem działań w omawianym obszarze - są gotowe do przyjmowania rozwiązań, które z pozoru ograniczają działalność gospodarczą i generują dodatkowe koszty.

Zwróciła też uwagę na to, że regulacje tradycyjne przeżywają kryzys, a regulacje nazywane „alternatywnymi” pozwalają w szczególności zapewnić elastyczność oraz ograniczyć w czasie wprowadzanie określonych rozwiązań. Podzieliła się jednocześnie refleksją płynącą z realizowanych przez nią badań naukowych, związanych z oceną efektywności samoregulacji i współregulacji - uważa, że to Państwo powinno inicjować powstawanie regulacji środowiskowych. Ich wdrażanie i monitorowanie powinno być w odpowiedni sposób monitorowane.

Podkreśliła, że w walce z mową nienawiści niezbędna jest kompleksowa strategia, uwzględniająca zróżnicowane działania. Samoregulację i współregulację traktuje jako jeden z kluczowych jej elementów.

Konferencję zamknął **adv. Maciej Loga**, wiceprzewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA, dziękując prelegentom i uczestnikom za debatę. W podsumowaniu zwrócił uwagę na niepokojące zjawisko usankcjonowania, a nawet upaństwowienia mowy nienawiści w naszym kraju. Podkreślił, że zjawisko to spotyka się coraz częściej nie tylko z milczącą aprobatą ze strony organów Państwa, lecz nawet z przyzwoleniem wypowiedzanym werbalnie, z wykorzystaniem instytucji państwowych. Tzw. zorganizowany hejt, który wystąpił w ostatnich latach, otworzył drogę do poczucia bezkarności, zauważalnej zwłaszcza w internecie. Dochodzi do tego brak właściwej reakcji ze strony innych instytucji, niejako powołanych do walki z wszelką nienawiścią i ogólnie pojętym złem, do których - zdaniem adv. Logi - niestety zaliczyć należy Kościół katolicki w Polsce. Generalnie więc tego typu konferencje i wszelkie inne podobne inicjatywy stały się niezbędnym orężem w walce z tym niepokojąco szerzącym się zjawiskiem. Adv. Loga podkreślił też na koniec, że tylko dzięki jak najszerzej edukacji społeczeństwa oraz działalności różnego rodzaju organizacji i stowarzyszeń możliwa będzie poprawa w tej dziedzinie, do czego z pewnością konferencja ta się przyczyniła.

Ruszyły zapisy na X Bal Aplikantów Adwokackich w Warszawie

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie oraz Samorząd Aplikantów Adwokackich Izby Adwokackiej w Warszawie zapraszają do udziału w Jubileuszowym X Karnawałowym Balu Aplikantów Adwokackich. Bal odbędzie się w Arkadach Kubickiego Zamku Królewskiego w Warszawie 8 lutego 2020 r.

Aby wziąć udział w Balu należy wypełnić formularz: <https://forms.gle/FDAWY9GabR29Agrj8>

Formularz należy wypełnić oddzielnie dla aplikanta/adwokata i oddzielnie dla osoby towarzyszącej. W odpowiedzi na przesłane zgłoszenie każdy otrzyma e-maila z danymi do płatności. Tylko dokonanie płatności we wskazanym terminie oznacza dokonanie rezerwacji biletu.

Rezygnacja z zakupionych biletów nie będzie możliwa.

Cena biletów wynosi:

170 zł – dla aplikantów adwokackich z Izby warszawskiej. Cena uwzględnia dofinansowanie ze środków Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie*

330 zł – dla aplikantów z innych Izb, adwokatów oraz osób towarzyszących.

*Liczba biletów z dofinansowaniem ograniczona jest do 500 miejsc. Po przekroczeniu powyższego limitu będzie możliwość kupienia biletu w cenie 330 zł. Decydować będzie kolejność wpłat. Dofinansowanie zostanie przyznane aplikantom, którzy nie zalegają z opłatą za szkolenie lub składkami.

Serdecznie zapraszamy do udziału wraz z osobami towarzyszącymi. W puli biletów pełnopłatnych jest 250 miejsc.

W cenę wliczony jest zimny i ciepły bufet przygotowany przez Kręglicy Restauracje i Catering (napoje, wino oraz drinki na bazie wódki JA Baczewski), relacja fotograficzna, szatnia, palarnia, ochrona oraz punkt medyczny.

Partnerem merytorycznym Balu i Fundatorem nagród w „Turnieju Wiedzy Aplikanta” jest Wydawnictwo C.H. Beck

Bal odbędzie się w Arkadach Kubickiego Zamku Królewskiego (wejście przez dziedziniec) w Warszawie w sobotę, dn. 8 lutego 2020 r. o godz. 20:00 (wejście od 19:00).

Informacje organizacyjne:

Wejście na Bal odbywać się będzie na podstawie listy gości oraz za okazaniem legitymacji aplikanta/adwokata albo dowodu osobistego w przypadku osób towarzyszących.

Wejście główne – przez Bramę Zegarową, znajdujące się od strony Placu Zamkowego otwarte będzie od godz. 19.00.

Dress code: obowiązują stroje wieczorowe.

Program Balu:

19:00 Otwarcie bramy Zamku

19:00-20:30 Koncert kwartetu jazzowego

20:30-21:00 Oficjalne otwarcie Balu

21:00-21:30 Finał Turnieju Wiedzy Aplikanta

23:00-23:15 Koncert

21:15-04:30 Zabawa taneczna przy muzyce DJ Kuba Król

W przypadku pytań dotyczących Balu Aplikantów prosimy o kontakt drogą mailową: BalAplikantow2020@gmail.com

Serdecznie zapraszamy!

Komitet Organizacyjny Balu:

adw. Monika Rajska,

adw. Jakub Jacyna,

adw. Joanna Tkaczyk,

adw. Michał Pomorski,

apl. adw. Maria Kozłowska,

apl. adw. Piotr Wojciechowski,

apl. adw. Magdalena Szkudlarek-Nowak,

apl. adw. Klaudia Palikot,

apl. adw. Justyna Łusiak,

apl. adw. Klaudia Rynkiewicz,

apl. adw. Szymon Studziński,

apl. adw. Zbigniew Minda,

apl. adw. Patryk Wrycza.

VI Koncert Bożonarodzeniowy Izby Adwokackiej w Warszawie

Komisja Integracji Środowiskowej Kultury i Sportu Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie zaprasza na VI Koncert Bożonarodzeniowy Izby Adwokackiej w Warszawie, który odbędzie się 17 grudnia 2019 roku.

Utwory o tematyce świątecznej, kolędy i pastorałki zaśpiewają adwokaci i aplikanci warszawskiej Izby. Początek o godz. 19:00, sala im. H. Krajewskiego, Al. Ujazdowskie 49 w Warszawie.

Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc, organizatorzy proszą o potwierdzenie uczestnictwa najpóźniej do dnia 16 grudnia 2019 r. na email: koncertizby19@gmail.com

Partnerami koncertu są Wydawnictwo C.H. BECK oraz Kancelaria adw. Agaty Rewerskiej.

Po koncercie zapraszamy na świątecznego śledzika i kieliszek wina.

Świąteczne Spotkanie Adwokatów i Aplikantów Adwokackich w Warszawie

Świąteczne Spotkanie Adwokatów i Aplikantów Adwokackich odbyło się 7 grudnia 2019 r. w Vilia Foksal nieopodal Nowego Świata w Warszawie. Wzięło w nim udział ponad 160 adwokatów i aplikantów wraz z osobami towarzyszącymi.

Spotkanie zorganizowali: Komisja Integracji Środowiskowej Kultury i Sportu oraz Komisja ds. Sekcji Praktyków Prawa we współpracy z Samorządem Aplikantów.

Gości powitał wicedziekan adw. Andrzej Orliński przekazując życzenia w imieniu dziekana adw. Mikołaja Pietrzaka. Serdeczne życzenia złożył adw. Andrzej Zwara, podsumowując współpracę Ośrodka Badawczego Adwokatury z Samorządem Aplikantów Adwokackich. Z ramienia Naczelnej Rady Adwokackiej życzenia składał także adw. Maciej Łaszczuk, członek NRA.

Adw. Kamil Szmid podsumował działalność Sekcji Praktyków Prawa w mijającym roku - złożyło się na nią ponad 60 wykładów, w tym konferencja „Adwokat dla Przedsiębiorcy” oraz wykłady dotyczące nowelizacji postępowania cywilnego. We wszystkich zajęciach udział wzięło szacunkowo ok. 2 tys. członków warszawskiej Izby.

Serdeczne życzenia przekazały adw. Anna Atanasow oraz adw. Agata Rewerska – członkinie ORA.

Adw. Andrzej Zwara wraz z adw. Andrzejem Orlińskim wręczyli nagrody najbardziej zaangażowanym aplikantom w działalność integracyjną w izbie. Wyróżnieni zostali:

- adw. Maria Kozłowska, przewodnicząca Samorządu, za organizację licznych wydarzeń dla aplikantów i udział w pocztach sztandarowych
- adw. Zbigniew Minda - za pomoc przy wydarzeniach sportowych oraz udział w pocztach sztandarowych
- adw. Mateusz Sokolnicki - za pomoc przy tworzeniu pięknych grafik i plakatów wydarzeń Izbowych oraz filmu z okazji 100-lecia Adwokatury
- apl. Klaudia Rynkiewicz - za prowadzenie czasochłonnych zapisów na spotkanie, sprawdzanie wpłat, a także udział w wielu pocztach sztandarowych.

Ośrodek Badawczy Adwokatury ufundował nagrody książkowe dla wyróżnionych aplikantów.

Wicedziekan, przekazał podziękowania dla Komitetu Organizacyjnego: adw. Monice Rajskiej, adw. Joannie Tkaczyk, apl. adw. Marii Kozłowskiej oraz apl. adw. Klaudii Rynkiewicz. Pod koniec części oficjalnej adw. Monika Rajska wraz z apl. adw. Magdaleną Szkuclarek-Nowak krótko podsumowały działalność integracyjną Komisji oraz Samorządu aplikantów. W organizowanych wydarzeniach udział w tym roku wzięło ok. tysiąca adwokatów oraz większość aplikantów.

Organizatorzy dziękują za pomoc w zorganizowaniu spotkania Panu Robertowi Gralińskiemu z Villa Foksal.

Po raz pierwszy spotkanie odbyło się dzięki wsparciu Fundacji Adwokatury Polskiej. Zaproszeni goście dokonywali wpłat na cele statutowe Fundacji, a jedynie w części spotkanie było dofinansowane przez Izbę.

Zabawa i rozmowy w świątecznej atmosferze trwały do późna.

Fot. Piotr Gilarski

Uroczystości pogrzebowe mec. Skoleckiej-Kony

Pogrzeb adw. Krystyny Skoleckiej-Kony odbędzie się 13 grudnia br. w Łodzi. Msza święta pogrzebowa odprawiona zostanie o godz. 12.00 w Archikatedrze Łódzkiej, przy ulicy Piotrkowskiej 265. Następnie o godzinie 14.00 odbędzie się pożegnanie na łódzkim cmentarzu komunalnym "Doły" (Al. G. Pałki 9).

Adw. Krystyna Skolecka-Kona zmarła 6 grudnia w wieku 90 lat.

[czytaj więcej](#)

Wielkie Bieganie w Siwej Dolinie 9 lutego 2020 r.

Wielkie Bieganie w Siwej Dolinie, które miało się odbyć 9 lutego 2020 r., czyli biegi narciarskie w Tomaszowie Lubelskim "O Puchar Dziekanów", zostało odwołane.

[\(czytaj Komunikat o odwołaniu\)](#)

Patronami i fundatorami pucharów są dziekani ORA w Bydgoszczy - adw. Justyna Mazur, w Lublinie - adw. Stanisław Estreich, w Olsztynie - adw. Stefan Salamon oraz w Rzeszowie - adw. dr Piotr Blajer.

Do grona patronów Wielkiego Biegania w Siwej Dolinie dołączyła Komisja Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki NRA. To zaś nastąpiło w uznaniu dla otwartej formuły imprezy oraz jej sportowej jakości.

W ramach szerszej integracji środowisk zawodowych, organizatorzy zaprosili ponownie do biegania i rywalizacji dziennikarzy.

Biegi zorganizowane będą, podobnie jak w latach 2018 i 2019, na profesjonalnych trasach z pomiarem czasu i pod nadzorem sędziowskim. Panie i dzieci pokonają trasę max. 3 km, panowie i młodzież max. 5 km. Trasy będą przygotowane do stylu łyżwowego i klasycznego.

Udział w zawodach oraz w spotkaniu integracyjnym jest bezpłatny.

Komitet organizacyjny, kontakt i zgłoszenia :

Adw. Piotr Jasiejko. /Tomaszów Lubelski, tel. 503 088 439 /

Adw. Andrzej Kempa / Olsztyn, tel. 602 343 664 /

Adw. Andrzej Kozielski /Iława, tel. 603 773 222 /

Adw. Cezary Lipko /Zamość, tel. 602 79 64 66 /

Adw. Paweł Surmacz /Rzeszów, tel. 512 293 760 /

Serdecznie zapraszamy.

47. Jesienny Rajd Tatrzański 27 września-2 października 2020 r.

47. Ogólnopolski Jesienny Rajd Tatrzański pracowników wymiaru sprawiedliwości, organizowany przez sędziów sądów krakowskich odbędzie się 27 września-2 października 2020 r.

W programie zwiedzanie Tatr Wysokich po stronie polskiej i słowackiej oraz Tatry Bielskie na

Słowacji. Wejście na Rysy ze słowackiej strony ze Szczyrbskiego Plesa, z przejściem do Morskiego Oka i Palenicy Białczańskiej. Wycieczki do doliny 5 Stawów, Doliny Gąsiennicowej, Doliny Białej Wody, Doliny Wielickiej, Doliny Kieżmarskiej, Doliny Jaworowej, Doliny Staroleśnej i Małej Zimnej Wody, z odpoczynkami w schroniskach tatrzańskich, takich jak Murowaniec, Chata pod Rysami, Schronisko w Dolinie 5 Stawów i Schronisko nad morskim Okiem i inne.

Baza Rajdu w Bukowinie Tatrzańskiej, koszt 1050 zł za osobę.

[\(czytaj zaproszenie i informacje szczegółowe Rajdu\)](#)

Kronika Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

7 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA, wziął udział w szkoleniu dot. zmian w kodeksie postępowania cywilnego, zorganizowanym w ORA w Kielcach.

7 grudnia, adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA, wziął udział w Warszawie w gali Naczelnej Izby Lekarskiej, z okazji 30-lecia odrodzonych izb lekarskich.

7 grudnia, adw. Bartosz Przecieczowski, członek NRA, prowadził galę wręczenia Nagrody im. Hołdy w Lublinie. Odczytano list z gratulacjami od adw. Jacka Treli, prezesa NRA. Laureatem tegorocznej nagrody zostało Stowarzyszenie Tęczowy Białystok.

9 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA, członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej: adw. Przemysław Rosati oraz adw. Maciej Łaszczuk, wzięli udział w spotkaniu wigilijnym Sekcji Praktyków Prawa przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie.

10 grudnia, odbyło się posiedzenie Prezydium NRA. Omówiono bieżące sprawy samorządowe.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej odwołało adw. Piotra Ruszkiewicza ze składu Rady Konsultacyjnej Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej oraz powołało w skład Rady: adw. dra Roberta Bogdzio, adw. dr Katarzynę Golusińską i adw. Małgorzatę Szwedowską.

Prezydium NRA omówiło wyrok TSUE z 19 listopada br. i orzeczenie Izby Pracy i Ubezpieczeń Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia br. dotyczące tego wyroku.

Ponadto Prezydium NRA przyjęło harmonogram posiedzeń Prezydium i posiedzeń plenarnych Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2020.

Adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA, przedstawił sprawy finansowe.

Prezydium rozpatrzyło również sprawę osobową, przedstawioną przez adw. Tadeusza Wiatrzyka, sekretarza prawniczego NRA.

11 grudnia, adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, wziął udział w I Kongresie Edukacji Prawnej w Gdańsku.

11 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA, adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA, adw. Ewa Krasowska, Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury, adw. Mirosława Pietkiewicz, przewodnicząca Centralnego Zespołu Wizytatorów, adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, adw. Maciej Łaszczuk, członek NRA, adw. Bartosz Grohman, członek NRA, adw. Przemysław Rosati, członek NRA, wzięli udział w spotkaniu wigilijnym w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie.

12 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA i Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA oraz członkowie NRA: adw. dr Andrzej Malicki, adw. Maciej Łaszczuk, adw. prof. dr hab. Jacek Giezek, adw. dr Michał Synoradzki, adw. Jakub Wende, adw. Wojciech Bergier oraz dziekani: adw. Jerzy Lachowicz, adw. Wiktor Indan-Pykno wzięli udział w konferencji "Ponadczasowość zasad etyki zawodu adwokata a granice ich ewentualnej modyfikacji" w Łodzi. Organizatorami byli członkowie NRA: adw. Paweł Gieras, dziekan ORA w Krakowie, adw. Marek Jagielski, dziekan ORA w Radomiu, adw. Janusz Steć, dziekan ORA w Siedlcach, adw. Andrzej Grabiński, dziekan ORA we Wrocławiu, adw. Jarosław Zdzisław Szymański, dziekan ORA w Łodzi oraz adw. Dariusz Wojnar, członek NRA .

13 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA oraz przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej wzięli udział w pogrzebie adw. Krystyny Skoleckiej-Kony w Łodzi. Pani Mecenasa zmarła 6 grudnia ([czytaj biogram](#))